

שלא השם המביאו לידי מלקות מביאו כולי -

For the name which brings him to lashes does not bring him, etc.

Overview

ruled that עדים זוממין, who testified (falsely) that someone owes another money, the ז"ע receive מלקות and must pay the accused the money. The reason given is that the פסוק which causes the ז"ע to receive מלקות is different from the פסוק which requires them to pay. There are various explanations as to the meaning of this statement.

פירש בקונטרס¹ משום דממון ומלקות אתו מתרי קראי -

explained the reason why ר"מ maintains that לוקין ומשלמין, is that since their obligation to pay money, and the cause of them receiving מלקות is derived from two separate פסוקים; therefore they receive both punishments. The punishment of -

מלקות מלא תענה² וממון מועשיתם לו כאשר זמם³ -

is derived from לא תענה (do not testify falsely), and their obligation to pay money is derived from, 'and you shall do to them as they conspired' -

⁴ פירש"י disagrees with תוספות

וקשה דכל שכן דאי הוּו כתיבי בחד קרא שילקה וישלם שהיה לוקה ומשלם⁵ -

And there is a difficulty with this interpretation, for if it would be written in one פסוק that they should be flogged and pay, they certainly would be ומשלם!

פרש"י attempts to justify תוספות

ומיהו שמא יש לפרש לפירוש הקונטרס משום דממון ומלקות אתו מתרי קראי -

However perhaps one can clarify according to פרש"י that he meant, since ממון and מלקות are derived from two separate פסוקים -

אין לנו לבטל פסוק אחד לגמרי ולקיים האחר -

We cannot totally ignore one פסוק and fulfill the other -

¹ בד"ה שלא.

² מלקות. For transgressing a תעשה (יתרו), כ"ג.

³ דברים (שופטים) יט, יט. They wanted the (falsely) accused to pay money, therefore they must pay him that same amount of money.

⁴ The inference from פרש"י (that they are ומשלם, לוקה, because their two punishments are derived from two separate פסוקים), indicates that if both were derived from one פסוק they would not be לוקין ומשלמין (but rather only one of them; either מלקות or ממון).

⁵ If it were written in one פסוק that would surely indicate that the תורה wants both punishments to be meted out. Why does פרש"י say that לוקין ומשלמין because it is written in two separate פסוקים? Logic dictates otherwise.

אבל אם היו באים שניהם מועשיתם לו כאשר זמם -

- ועשיתם לו כאשר זמם of פסוק would come from the חיוב ממון ומלקות However, if the כגון שהעידו על אחד שהוציא שם רע על אשתו -

For instance, that the ע"ז testified about someone that he was מוצש"ר on his wife, in which case -

דבאין לחייבו ממון ומלקות⁶ אין לוקין ומשלמין⁷ -

They would be coming to obligate the accused for ממון and מלקות, the ruling then will be that they are not לוקין ומשלמין -

disagrees with this inference as well:

ואין נראה לרבינו יצחק דלא מסתבר שלא יהו חייבין ממון ומלקות בכהאי גוונא -

And the ר"י does not agree to this inference, for it is not logical that they should not be liable for ממון and מלקות in such a case -

כיון שרצו לחייבו שניהם⁸ -

Since they wanted to obligate the accused in both of them –

offers his interpretation:

ונראה לרבינו יצחק לפרש שלא השם המביאו לידי מכות כולי -

- שלא השם המביאו לידי מכות כו' of ר"י prefers to explain the statement of כלומר שהתשלומין לא נכתבו בסמוך למלקות -

To mean that the payment requirement was not written near the מלקות requirement -

דאם היה כתוב באותו פסוק עצמו לא תענה ואם ענה ועשיתם לו כאשר זמם -

For if the payment requirement based on זמם, כאשר זמם, would be written in the same פסוק as the מלקות requirement, meaning it would say לא תענה (do not testify falsely) and if you did testify falsely, then זמם -

אז ודאי הוה אמינא דהוי ליה לאו שניתק לעשה⁹ ולא ילקה עליו -

⁶ כאשר both the חיוב ממון and מלקות. In this case both the ע"ז are a result of מוצש"ר (not from separate פסוקים).

⁷ In this case we are not nullifying any פסוק; we are (partially) compliant with the rule of זמם. We do not give them both ממון ומלקות since there is only one חיוב, namely the פסוק of זמם. One פסוק cannot generate two חיובים. The inference from רש"י should not be (as תוספות assumed) that if the תורה would have written both לוקה (לוקין ומשלמים), but rather the inference is that if the obligation for ממון ומלקות would be from one פסוק (of זמם, as תוספות explained) then ר"מ would agree that אין לוקין ומשלמין.

⁸ This argument is valid even in the face of the limitation of רשעיית כדי רשעתו (ואי אתה מחייבו משום ב' רשעיית); since they are being punished for one act, in which they wished to make the accused liable for both ומלקות ממון, therefore it is fitting that they too should be liable for the same punishment. See "Thinking it over".

⁹ A לעשה means when the תורה states a prohibition and informs us how to rectify it. נותר is one example; the תורה teaches בוקר עד ממנו לא תותרו (one may not leave over the קרבן after the allotted time); this is the לאו, but it is

Then we would certainly assume that (לא תענה) of לא תענה is a לעשה, and therefore one would not be flogged for transgressing this - לא

אבל עתה שנכתב רחוק זה מזה¹⁰ לא הוי ניתק לעשה -

However now that the rule of ועשיתם כאשר זמם (the money payment) is written far from לא תענה (the חיוב מלקות), therefore the לא of לא תענה was not ניתק לעשה, and therefore they receive both ממון ומלקות¹¹.

anticipates a difficulty: תוספות

ולא דמי ללאו דגזילה דחשיב ליה ניתק לעשה -

- לאו הניתק לעשה of robbing, which is considered as a לאו בפרק בתרא דמכות (דף טז,א) ובשלוח הקן (חולין קמא,א) -

In the last פרק שלוח הקן and in מסכת מכות פרק -

אף על גב דעשה דוהשיב את הגזילה¹² לא כתיב אצל לאו דלא תגזול¹³ -

Even though the (and he shall return the stolen object) of עשה והשיב את הגזילה is not written near the לאו (do not rob), so how can it be considered a לאו - הניתק לעשה

responds: תוספות

דהתם ודאי על כרחך הוא ניתק לעשה שהרי עוקר גזילה מתחת ידו¹⁴ -

For there by גזילה performance it is certainly לעשה, since he uproots and removes the גזילה from his possession and returns it to the owner -

אבל קרא דועשיתם לו כאשר זמם אינו עוקר הלאו דלא תענה -

However, the פסוק of ועשיתם לו כאשר זמם does not uproot and remove the לאו of - לא תענה

דעל ידי שאנו עושין לו כאשר זמם אינו נעקר עדותו אלא על ידי שהזם¹⁵ -

For by implementing the punishment of כאשר זמם, his false testimony was not uprooted, rather it was uprooted through the הזמה process, but not through the עשה -

הלכך לא חשבינן ליה ניתק לעשה כיון שלא נכתב אחריו סמוך לו -

Therefore, we do not consider the לאו of לא תענה as a לעשה, since the לאו of לא תענה is not written immediately after the עשה of ועשיתם לו

ניתק לעשה. For the תורה continues באש תשרף עד בוקר, which is the עשה to rectify the לאו. The rule is that one does not receive מלקות for a לעשה (since it is not similar to the לאו of בדישו לאו) (see footnote # 2) and פ' יתרו לא תענה¹⁰.

(see footnote # 3). פ' שופטים is ועשיתם לו כאשר זמם and פ' יתרו is לא תענה¹⁰.

According to the ר"י the meaning of וכו' is that the לאו (of לא תענה) is not together with the עשה of ועשיתם לו כאשר זמם, rather they are in different places therefore it cannot be considered a לעשה. לאו שניתק לעשה.

¹² ויקרא ה,כג.

¹³ ויקרא (קדושים) יט,יג.

¹⁴ It is factually לעשה, ניתק לעשה, therefore it does not matter the proximity of the עשה to the לעשה.

¹⁵ The falseness of their testimony becomes apparent at the point of הזמה, but not when they are punished.

As it seems in the first פרק of מסכת מכות,²³ regarding that משנה which taught,²⁴ if the said, 'we are testifying on that person that he is liable for forty lashes'²⁵, the rule is -

לוקים שמונים א' מועשיתם כאשר זמם וא' מלא תענה וחכמים אומרים אין סופג אלא מ' -
The are flogged eighty times, one set of מלקות because of זמם, and another set of מלקות for transgressing the לאו of שקר עד ברעך, this is the opinion of גמרא there. ועשיתם כאשר זמם, but the חכמים say they are only flogged once for זמם. The asks -

ורבנן האי לא תענה מאי עבדי ליה מיבעיא להו לאזהרת עדים זוממים²⁶ -
And what do the רבנן do with this 'לא תענה', the גמרא answers, 'they need the לא תענה as a warning for ע"ז -

ורבי מאיר אזהרה נפקא ליה²⁷ מוכל ישראל וגומר²⁸ -
And וכל ישראל derives the אזהרה for ע"ז from ר"מ, etc.

משמע דאי לאו קרא אחרינא לאזהרה מלא תענה לא הוה ענשינן ליה תרי מלקיות²⁹ -
It seems (both according to ר"מ and the רבנן) if not for the other פסוק (of יוסיפו) which is the אזהרה, we would not have punished them two מלקיות, based on the לא תענה alone -

תוספות responds to an anticipated difficulty:

ולרבנן³⁰ אף על גב דלא תענה לא צריך לאזהרת ממון³¹ -
And according to the רבנן, even though that לא תענה is not required for a monetary warning, so why are they not לוקין (לא תענה) and משלמין (כאשר זמם) -
מכל מקום אינו לוקה ומשלם משום כדי רשעתו³² -
Nevertheless, they are not לוקה ומשלם, on account of the פסוק of רשעתו -

²³ ד, ב.

²⁴ ד, א.

²⁵ He transgressed a לאו, which requires that he receive מלקות

²⁶ The אזהרה for the punishment of מלקות of זמם, ועשיתם לו כאשר זמם, is the לאו of שקר עד ברעך. Therefore, since לא תענה is the אזהרה to give the מלקות for זמם (they testified falsely that he is מלקות), it cannot be used again as a לאו to receive מלקות for transgressing this לאו.

²⁷ The גמרא states there, is יספו לעשות עוד כדבר הרע הזה בקרבך (in דברים [שופטים] יט, ב), ולא יספו לרצואו (דברים [שופטים] יט, ב). This פסוק is written at the end of עדים זוממים and the אזהרה for ע"ז is the אזהרה לעשות.

²⁸ Therefore, since לא תענה is not needed for the מלקות of זמם (we know it from יוסיפו), it can be utilized to teach us that they receive an addition מלקות for transgressing לא תענה, besides the מלקות for זמם.

²⁹ They both agree that if לא תענה is used as a אזהרה for זמם it cannot be used as a cause to give an additional מלקות, for violating לא תענה. However now that we know the אזהרה for זמם (מלקות) from יוסיפו (לא תענה), we can derive an additional מלקות from לא תענה (according to ר"מ). This is concerning מלקות ומלקות. The same would be regarding מלקות ומלקות, which תוספות was discussing previously. The לא תענה cannot be utilized both as a אזהרה for זמם ממון, which would require an אזהרה (if זמם ממון), and for a מלקות.

³⁰ תוספות is referring to the רישא of that משנה (see footnote # 24), where ר"מ maintains that if the ע"ז testified that he owes money, the rule is לוקין (לא תענה) and משלמין (כאשר זמם). However, the רבנן disagree.

³¹ See footnote # 18. The only reason they do not receive מלקות for לא תענה is because it is needed לאזהרת מלקות, but by the case of money no אזהרה is needed, so לא תענה can be utilized for a מלקות.

³² משום רשעה אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייב משום ב' רשעיות משום ב' רשעתו is singular; we expound it to mean רשעיות משום ב' רשעיות.

ולא לקי לרבנן אלא כשמעידים שהוא בן גרושה דליכא כאשר זמם³³ -

And according to the רבנן the only time the ע"ז receive מלקות is when they testify (falsely) that he is the son of a גרושה, in which case there is no כאשר זמם -

תוספות responds to an anticipated difficulty:

ואף על גב דלא תענה לאו שאין בו מעשה³⁴ ועוד דניתן לאזהרת מיתת בית דין³⁵ -

And even though the לאו of לא תענה is a מעשה, and additionally it is stated (even) for cases where it is utilized as a warning for capital punishment, so why do they receive מלקות?!

תוספות responds:

הכא גלי קרא דלקי מוהיה³⁶ אם בן הכות הרשע):

Here by ע"ז it is different, for the פסוק of הכות הרשע, אם בן הכות הרשע, revealed to us that they are flogged, regardless that it is a מעשה and לא שאין בו מעשה.

Summary

means; a) they are derived from two separate פסוקים (רש"י); b) they are not written together so it is not a לעשה (ר"י); and c) לא תענה is not utilized as a אזהרה for כאשר זמם (ר"ש מדרו"ש).

Thinking it over

both מחוייב they would certainly be מוצש"ר on a ע"ז if they were תוספות writes that. ³⁷ However, we find in a case where the husband brought עדים that his wife was מזנה תחתיו (which would cause her to be killed and lose her ממון), and the עדים were הוזם, the rule is that they are killed (for כאשר זמם) but they are not required to pay her כתובה. Seemingly that case is similar to מוצש"ר, where one הגדת obligated them for two punishments, and yet they are only liable for one, so why should מוצש"ר be different?!³⁸

³³ We cannot punish the ע"ז by making them a בן גרושה (meaning a חלל), even if they are כהנים. See מכות ב, א. In this case the לא תענה is not required as a אזהרה for כאשר זמם (since we do not implement the כאשר זמם), therefore the לא תענה remains as an independent לאו for which there is a מלקות.

³⁴ One is חייב מלקות for transgressing a לאו, provided that it is similar to the לאו of בדישו לאו (not to muzzle an ox while it is threshing), which is written immediately after the פרשה of מלקות (see ד-א, כה). Therefore, in order to receive מלקות it must be a מעשה, just like the לאו of חסימה (where he is muzzling the ox). Testifying (speaking) is not considered a מעשה.

³⁵ If by transgressing a לאו it is possible for one to receive מיתה (like חילול שבת), then that לאו will never cause a חיוב. Here too the לאו of לא תענה can bring a חיוב מיתה, if, for instance the ע"ז testified that someone was שבת, so the ע"ז will receive מיתה, making לא תענה a בי"ד לא תענה, and therefore לאו שניתן לאזהרת מיתת בי"ד.

³⁶ See תוס' ד"ה שלא on the עמוד א' TIE footnote # 16.

³⁷ Footnote # 8.

³⁸ See ר' עקיבא איגר.